

Dominik György: Štylizácia v nežánrovom filme

Oponentský posudok

Dominik György v písomnej časti bakalárskej práce sonduje v teritóriu rôznorodých foriem štylizácie, ktoré sa vzťahujú k audiovizuálnemu umeniu. Na sledovanú problematiku zmysluplne nahliada z viacerých uhlov. V jednotlivých (proporčne vyvážených) kapitolách sa pokúša o nasvietenie pojmu žáner, rozpletanie kategórií filmových štylizácií v prostredí obrazu/zvuku/herectva. Osobitne potom v tomto duchu podrobne analyzuje Trierov film *Dogville*, alebo rozkrýva vlastnú skúsenosť s prácou prostredníctvom štylizácie jednotlivých výrazových zložiek filmu.

V kapitolách *Umenie ako jazyk vesmíru* a *Princíp kráľickej nory* (ale aj v úvodnej kapitole *Čo je to „tá“ štylizácia*) sa György horúčkovo púšťa do kladenia otázok (alebo ich latentne čitateľovi podsúva), na ktoré nie sú jednoznačné odpovede. V tomto „šerme“ na obhajobu štylizácie zaznievajú rôzne, častokrát i napadnutelné, výpovede či zvolania typu: *Všetko, čo sa totiž považuje za umenie je štylizované* (s.3), *Ak štýl uškrtneme, obsah prestane biť* (rozumej „pulzovať“ poznámka J.A.) a *dielo umrie* (s.6), alebo *Pri vytváraní štylizovaného nežánrového filmu ide v absolútnej jednoduchosti o to, aby bol príbeh filmu čo najviac realistický...*(s. 3).

V tomto zmysle je povaha textu ambivalentná. Na jednej strane máme potrebu pisateľa prichytiť pri „nepresnostiach“, pokarhať ho za čiastočne „rozhárané“ narábanie s pojmami (z ktorých je asi najvyrušujúcejším slovné spojenie *nežánrový film*), na strane druhej akoby jedným dychom vyslovované tvrdenia svedčia o autentickom záujme o tému. Pochváľeniahodnou je aj skutočnosť, že György vťahuje do toku úvah množstvo, často i príťažlivo protirečivých, citácií, ktoré plameň jeho textu robia nielen vizuálne kalorickým, ale premieňajú ho i na vitálne teplo.

Na viacerých miestach v súvislosti s filmovým umením autor poukazuje na zložitost' vzťahu obsah-forma (s odkazmi na štýl, autorstvo, či žáner), podoba v akej „bije“ telo jeho teoretickej časti bakalárskej práce je zároveň najlepším potvrdením Györgyho tvorcu-„hľadača“, ktorý je otvorený vzrušeniu zo spájania zdanlivo nespojiteľného.

Prácu odporúčam k obhajobe. Navrhujem hodnotenie B.

Otázka: Nazdávam sa, že textu by pomohlo uvedenie viacerých príkladov na autorov, ktorí systematicky pracovali s rôznymi formami štylizácie (Greenaway, Malick, Godard, Antonioni, Jarman, Tarkovskij, Paradžanov atď.). Neuvažovali ste nad touto možnosťou?

V Lučenci 16.9.2020

Mgr. Ján Adámov, ArtD.

